

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1.1 เพื่อศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 วิทยาลัย ปีการศึกษา 2549 จำนวน 5,821 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 ซึ่งได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เลือกใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างในบุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม จำนวน 40 ข้อ

โดยแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .88

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร เพื่อนำมาขอ อนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.2 กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูล ธันวาคม 2549 - มกราคม 2550

5.1.4.3 การส่งแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง และส่งแบบสอบถาม ขอความ อนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้นักเรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.4 การเก็บข้อมูลจากแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดย แจกแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 361 คน ได้รับคืนจำนวน 361 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

5.1.5.1 นำข้อมูลในแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นข้อมูลทั่วไปของนักเรียน มาวิเคราะห์หาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ

5.1.5.2 นำข้อมูลในแบบสอบถาม ตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.1.5.3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One- way Analysis of Variance)

5.1.6 สรุปผลการวิจัย

5.1.6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนที่ตอบแบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมโดยรวมอยู่ในขั้นที่ 4 คือ ขั้นการทำตามหน้าที่ทางสังคม นักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในด้านความกตัญญู กตเวทีมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความมีวินัย ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบ ความประหยัดและด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านความซื่อสัตย์

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร กับระดับชั้น พบว่า นักเรียนชั้นปีที่ 1 มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมากกว่าชั้นปีอื่น ๆ แต่โดยรวมนักเรียนทุกชั้นปีมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับขั้นที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบโดยรวมและเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

5.3 อภิปรายผล

จากการศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมพบว่านักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 คือ ขั้นยึด

หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1976 : 73 – 85) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรมกับระดับอายุโดยกล่าวว่าเหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ขั้นแบ่งออกได้ 3 ระดับคือ 1. ระดับก่อนเกณฑ์อายุ 2 – 10 ปี ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 2 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 หลักการหลบหลีกการถูกลงโทษ และขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัล 2. ระดับตามกฎเกณฑ์อายุ 10 – 16 ปี มีขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 2 ขั้น คือ ขั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบ และขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม และ 3 ระดับเหนือกฎเกณฑ์ อายุ 16 ปีขึ้นไป มีขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 2 ขั้น คือ ขั้นที่ 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา และขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากล นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วง อายุ 16 – 20 ปี ซึ่งผลการวิจัย พบว่า คะแนนรวมอยู่ในขั้นที่ 4 อยู่ในระดับตามกฎเกณฑ์ สอดคล้องกับเนาวรัตน์ เกลิมศรี (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง พบว่า เด็กและเยาวชนหญิงมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 5 แต่เด็กและเยาวชนชายมีระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในขั้นที่ 4

2. เปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลปรากฏว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนไม่มีความแตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนที่เข้ามาศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น จะมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 16 – 18 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ไม่แตกต่างกันมาก และนักเรียนก็จะอยู่ใกล้ชิดกันมากเมื่อเพื่อนทำอย่างไรก็จะปฏิบัติเช่นกัน ดังนั้นนักเรียนจึงมีการใช้เหตุผลที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1946 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับระดับอายุ ซึ่งช่วงอายุเดียวกันจะมีพัฒนาการระดับเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรา เอื้อวงศ์ (2525 : 57 - 62) ได้ศึกษาระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลในสถาบันพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีการพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทึก (อ้างในควตา เครือทิวา, 2544 : 60) ที่พบว่าการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนิสิตชั้นปีที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้วิจัยให้ความเห็นว่า “เด็กเมื่อเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นแล้วการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมจะเริ่มคงที่” ทุ้มเวลา ดวงประเสริฐ (2540 : 54 – 56) ได้ศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีเหตุผลเชิงจริยธรรมทุกด้าน

ไม่แตกต่างกัน ควตา เครือทิวา (2544 : 59-60) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา พบว่า นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกันมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน พินทิพย์ วังเกล็ดแก้ว (2547 : 56) ได้ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกันมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และอาจเนื่องจากการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาก็เป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญสถาบันหนึ่งที่ต้องรับผิดชอบนักเรียนที่กำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของกรมอาชีวศึกษาที่จะต้องจัดการศึกษาให้เยาวชนเหล่านั้นเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพและเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สถานประกอบการหรือนายจ้างต้องการให้มี จึงเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้อง และตอบสนองกับปรัชญาของกรมอาชีวศึกษาที่ว่า “ทักษะเยี่ยม เปี่ยมคุณธรรม ล้ำเลิศวิชาการ ใช้เวลาให้เกิดคุณ” (วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม. 2543 : ปกใน) สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาด้านผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้คือ ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามระเบียบและหลักเบื้องต้นของแต่ละศาสนา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประหยัด และมีความกตัญญู กตเวที

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร มีเหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับที่ 4 โดยจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์นักเรียนมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำกว่าทุกด้าน และทุกระดับชั้น ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาให้นักเรียนโดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้จริยธรรมในขั้นที่สูงขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานครเมื่อจำแนกตามระดับชั้น พบว่านักเรียนชั้นปวช. 2 มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำกว่าทุกชั้นปี ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนจึงควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน เช่น เทคนิควิธีการสอน พฤติกรรมการสอนของครู และการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากนักเรียนเท่านั้น จึงควรศึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับ การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้